

Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
M. WATHELET
представено на 29 май 2018 година¹

Дело C-21/17

Catlin Europe SE
срещу
О. К. Trans Praha spol. s r. o.

(Преюдициално запитване, отправено от Nejvyšší soud (Върховен съд, Чешка република))

„Преюдициално запитване — Съдебно сътрудничество по граждански и търговски дела — Регламент (ЕО) № 1896/2006 — Процедура за европейска заповед за плащане — Връчване на европейска заповед за плащане заедно с молбата за издаването ѝ — Липса на превод на молбата — Европейска заповед за плащане, обявена за подлежаща на изпълнение — Искане за преглед, направено след изтичането на срока за възражение“

1. С настоящото преюдициално запитване Nejvyšší soud (Върховен съд, Чешка република) ни моли да тълкуваме Регламент (ЕО) № 1896/2006² в рамките на спор между две дружества (Catlin Europe SE и О. К. Trans Praha spol. s r. o.), свързан с процедура за европейска заповед за плащане.

I. Правна уредба

A. Регламент № 1896/2006

2. Както е видно от съображения 1 и 2 от Регламент № 1896/2006, с оглед създаването на област на свобода, сигурност и справедливост, в която е гарантирано свободното движение на хора, с цел премахване на пречките пред доброто функциониране на гражданското производство Европейският съюз трябва да приеме мерки в областта на съдебното сътрудничество по граждански дела, които имат трансгранични последици и които са необходими за нормалното функционирането на вътрешния пазар.

3. Така съгласно съображения 9 и 29 този регламент има за цел да въведе бърз и единен механизъм за събиране по съдебен ред на безспорни парични вземания в целия Съюз.

¹ Език на оригиналния текст: френски.

² Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за създаване на процедура за европейска заповед за плащане (ОВ L 399, 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 9, стр. 108).

4. Член 1, параграф 1 от Регламент № 1896/2006 гласи:

„Целта на настоящия регламент е:

- а) да опрости, ускори и намали разходите за съдебни спорове по трансгранични дела, свързани с безспорни парични вземания, чрез създаването на европейска заповед за плащане;
- и
- б) да позволи свободното обращение на европейски заповеди за плащане в държавите членки чрез определянето на минимални стандарти, спазването на които премахва необходимостта от каквото и да е междинно производство в държавата членка по привеждане в изпълнение преди признаването и привеждането в изпълнение“.

5. Член 2, параграф 1 от Регламента предвижда:

„Настоящият регламент се прилага към граждански и търговски дела по трансгранични спорове независимо от характера на съда или правораздавателния орган. [...]“.

6. Член 7 от същия регламент гласи:

„1. Молбата за издаване на европейска заповед за плащане се изготвя съгласно формуляр А, изложен в приложение I.

2. Молбата съдържа:

- а) имената и адресите на страните, а при необходимост, и на техните представители, и на съда, до който е отправена молбата;
- б) стойността на вземането, включително главницата, а, където е приложимо, и лихвата, договорните неустойки и разходите;
- в) ако се иска лихва върху вземането — лихвеният процент и срокът, за който се иска лихва, освен ако към главницата не се добавя автоматично законна лихва по законодателството на държавата членка по произход;
- г) причината за завеждане на делото, включително описание на обстоятелствата, използвани като основание за вземането и, където е приложимо, исканата лихва;
- д) описание на доказателствата в подкрепа на вземането;
- е) основания за компетентността;
- и
- ж) трансграничния характер на случая по смисъла на член 3.

[...]“.

7. Съгласно член 8 от Регламент № 1896/2006:

„Съдът, сезиран с молба за издаване на европейска заповед за плащане, проверява възможно най-бързо и въз основа на молбата дали са изпълнени изискванията, посочени в членове 2, 3, 4, 6 и 7, и дали вземането е основателно [...]“.

8. Разпоредбите на член 12 от Регламента гласят:

„1. Ако са изпълнени изискванията по член 8, съдът издава възможно най-рано и обикновено в 30-дневен срок от подаването на молбата европейска заповед за плащане, като използва формуляр Д, изложен в приложение V.

[...]

2. Европейската заповед за плащане се издава заедно с копие от молбата. [...]

3. С европейската заповед за плащане [длъжникът] се уведомява за стоящите пред него възможности да:

а) плати сумата, посочена в заповедта, на [молителя];

или

б) да се противопостави на заповедта, като подаде до съда по произход възражение, което трябва да бъде изпратено в 30-дневен срок от връчването на заповедта.

4. С европейската заповед за плащане [длъжникът] се уведомява, че:

а) заповедта е издадена единствено на основание информацията, която е била предоставена от [молителя] и не е била проверена от съда;

б) заповедта подлежи на принудително изпълнение, освен ако не се подаде възражение до съда в съответствие с член 16;

в) когато е подадено възражение, производството продължава пред компетентните съдилища на държавата членка по произход в съответствие с правилата на [общия] граждански процес, освен ако [молителят] не е поискал изрично в такъв случай производството да бъде прекратено изрично.

5. Съдът осигурява връчването на заповедта на [молителя] в съответствие с националното законодателство по начин, който отговаря на минималните стандарти, посочени в членове 13, 14 и 15“.

9. Член 16, параграфи 1—3 от посочения регламент гласи:

„1. [Длъжникът] може да подаде възражение срещу европейската заповед за плащане до съда по произход [...]

2. Възражението се изпраща в 30-дневен срок от връчването на заповедта на [длъжника].

3. [Длъжникът] посочва във възражението, че той оспорва вземането, без да указва причините за това“.

10. Според член 18 от Регламента:

„1. Ако в срока по член 16, параграф 2, като се вземе предвид подходящ срок за получаване на възражението, не е подадено възражение до съда по произход, съдът по произход обявява европейската заповед за плащане за подлежаща на изпълнение, като използва формуляр Ж, изложен в приложение VII. Съдът проверява датата на връчване.

[...]

3. Съдът изпраща подлежащата на изпълнение европейска заповед за плащане на [молителя]“.

11. Член 19 от Регламент № 1896/2006 постановява:

„Европейска заповед за плащане, която подлежи на изпълнение в държавата членка по произход, се признава и се привежда в изпълнение в другите държави членки, без да е необходимо да се обявява изпълнимостта и без възможност за оспорване на нейното признаване“.

12. Член 20 от този регламент, озаглавен „Преглед в изключителни случаи“, гласи:

„1. След изтичането на крайния срок по член 16, параграф 2 [длъжникът] има право да поиска преглед на европейската заповед за плащане от компетентния съд в държавата членка по произход, когато:

а) i) заповедта за плащане е била връчена по един от начините, предвидени в член 14,

и

ii) връчването не е било извършено в срок, който да му позволи да организира в достатъчна степен своята защита, без вина от негова страна,

или

б) [длъжникът] е бил възпрепятстван да оспори вземането поради форсмажорни обстоятелства или в резултат на извънредни обстоятелства, без вина от негова страна,

при условие че в двата случая той действа незабавно.

2. След изтичането на крайния срок по член 16, параграф 2 [длъжникът] също така има право да поиска преглед на европейска заповед за плащане от компетентния съд в държавата членка по произход, когато заповедта за плащане очевидно е била издадена погрешно, като се имат предвид изискванията, предвидени в настоящия регламент или в резултат на други [изключителни] обстоятелства.

3. Ако съдът отхвърли молбата на [длъжника] на основание, че нито един от поводите за преглед по параграфи 1 и 2 не е приложим, европейската заповед за плащане остава в сила.

Ако съдът прецени, че прегледът е основателен на едно от основанията, предвидени в параграфи 1 и 2, европейската заповед за плащане е невалидна“.

13. Член 27 от Регламент № 1896/2006, озаглавен „Връзка с Регламент (ЕО) № 1348/2000“, уточнява:

„Настоящият регламент не засяга прилагането на Регламент (ЕО) № 1348/2000 от 29 май 2000 г. за връчване на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела в държавите членки [ОВ L 160, 2000 г., стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 161]“.

14. Съгласно член 33, втора алинея от Регламент № 1896/2006 последният се прилага от 12 декември 2008 г.

15. Приложение I към посочения регламент включва формуляр А, озаглавен „Молба за европейска заповед за плащане“.

16. Формуляр Д за издаването на европейска заповед за плащане е наличен в приложение V към Регламента.

Б. Регламент № 1393/2007

17. Съгласно съображение 2 от Регламент № 1393/2007³, за да гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар, той има за цел да подобри ефективността и бързината на съдебните производства, като утвърди принципа за предаването на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела за връчване от една от държавите членки в друга.

18. Съображения 7 и 10—12 от този регламент гласят следното:

“(7) Бързината на предаването предполага използването на всички подходящи средства, при положение че се спазват някои условия, отнасящи се до четливостта и достоверността на получените документи. Сигурността на предаването изисква изпращаният документ да се придружава от формуляр-образец, който се попълва на официалния език или на един от официалните езици на мястото, където следва да се извърши връчването, или на друг език, приет от съответната държава членка.

[...]

(10) За да се гарантира ефективността на настоящия регламент, възможността за отказ за връчване на документи следва да се ограничи до изключителни случаи.

(11) За улесняване на предаването и връчването на документи между държавите членки следва да се използват формуляр-образците от приложенията към настоящия регламент.

(12) Получаващият орган следва да уведоми адресата писмено чрез формуляр-образец, че може да откаже да приеме документа, който следва да се връчи, в момента на самото връчване или като го върне на получаващия орган в едноседмичен срок, ако документът не е нито на език, който разбира, нито на официалния език или на един от официалните езици на мястото на връчването. Това правило важи и за последващо връчване, след като адресатът вече е упражнил правото си на отказ [...]. Следва да се приеме за установено, че връчването на документ, за който е налице отказ, може да бъде повторено, като на адресата се връчи превод на документа“.

19. Съгласно член 1, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 той се прилага за граждански или търговски дела, когато, за да бъде връчен един съдебен или извънсъдебен документ, той трябва да бъде изпратен от една държава членка в друга.

20. Глава II от Регламент № 1393/2007 съдържа разпоредби, които предвиждат различни начини за предаване и връчване на съдебни документи.

³ Регламент на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета (ОВ L 324, 2007 г., стр. 79)

21. Тази глава включва по-специално член 8, озаглавен „Отказ от приемане на документ“, съгласно който:

„1. Получаващият орган информира адресата посредством формуляр-образец, даден в приложение II, че може да откаже да приеме документа, който трябва да се връчи, по време на самото връчване или връщайки документа на получаващия орган в срок една седмица, ако не е написан или не е преведен на един от следните езици:

- а) език, който адресатът разбира или
- б) официалния език на държавата членка адресат, или, при наличие на няколко официални езика в тази държава членка, официалния език или един от официалните езици на мястото, където трябва да се осъществи връчването.

2. В случай че получаващият орган е уведомен, че адресатът отказва да получи документа в съответствие с параграф 1, той незабавно уведомява предаващия орган чрез удостоверение, предвидено в член 10, и връща молбата и документите, за които е поискан превод.

3. Ако адресатът откаже да приеме документа в съответствие с параграф 1, пороците на връчването могат да бъдат отстранени, като документът бъде връчен на адресата съобразно разпоредбите на настоящия регламент, придружен от превод на език, определен в параграф 1. В такъв случай за дата на връчването на документа се смята датата, на която документът, придружен от превода, е връчен в съответствие със законодателството на държавата членка адресат. Когато обаче, съгласно законодателството на дадена държава членка, документът трябва да се връчи в рамките на определен период, датата, която се взема предвид по отношение на заявителя, е датата на връчването на първоначалния документ, определена в съответствие с член 9, параграф 2.

[...]“.

22. Даденият в приложение II към Регламент № 1393/2007 формуляр-образец, озаглавен „Информация за адресата относно правото на отказ да приеме документ“, съдържа следната бележка на вниманието на адресата на акта:

„Можете да откажете да приемете документа, ако не е написан или придружен от превод на някой от езиците, които разбирате, на официалния език или на един от официалните езици на мястото на връчването.

Ако желаете да упражните това си право, трябва да откажете да приемете документа по време на самото връчване направо на връчващото документа лице или да го върнете в едноседмичен срок на посочения по-долу адрес, като заявите, че отказвате да го приемете“.

23. Този формуляр-образец съдържа и „декларация на адресата“, която, в случай че последният откаже да приеме документа, му се дава за подпис и която гласи:

„Отказвам да приема приложения документ, защото не е написан или придружен от превод на някой от езиците, които разбирам, на официалния език или на един от официалните езици на мястото на връчването“.

24. Накрая, посоченият формуляр-образец предвижда, че в този случай адресатът трябва да отбележи езика или езиците, които разбира между официалните езици на Европейския съюз.

25. Съгласно член 25 от Регламент № 1393/2007:

„1. Регламент (ЕО) № 1348/2000 се отменя, считано от датата на прилагане на настоящия регламент.

2. Всяко позоваване на отменения регламент се разбира като позоваване на настоящия регламент [...]“.

26. Съгласно член 26, втора алинея Регламент № 1393/2007 се прилага от 13 ноември 2008 г.

II. Спорът в главното производство и преюдициалният въпрос

27. От акта за преюдициално запитване е видно, че О.К. Trans Praha, дружество по чешкото право, подава пред Okresní soud Praha — západ (Западен районен съд Прага, Чешка република) молба за издаване на европейска заповед за плащане срещу Catlin Innsbruck GmbH, установено в Австрия. В хода на производството Catlin Innsbruck се слива с друго дружество от групата Catlin, Catlin Europe, със седалище в Кьолн (Германия). Catlin Europe е правопреемник на Catlin Innsbruck в главното производство.

28. Okresní soud Praha — západ (Западен районен съд Прага) уважава молбата, като на 1 август 2012 г. издава исканата европейска заповед за плащане.

29. Заповедта е връчена на Catlin Europe на 3 август 2012 г. и става изпълнима на 3 септември 2012 г.

30. На 21 декември 2012 г., след изтичането на срока за възражение, предвиден в член 16, параграф 2 от Регламент № 1896/2006, Catlin Europe иска преглед на посочената заповед съгласно член 20, параграф 2 от този регламент.

31. В подкрепа на искането си Catlin Europe изтъква, че в нарушение на член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 дружеството не е било уведомено чрез дадения в приложение II към този регламент формуляр-образец за правото си да откаже да приеме документа, който трябва да се връчи, ако той не е преведен.

32. Всъщност в настоящия случай копие от молбата за издаване на европейска заповед за плащане, приложено към заповедта за плащане от 1 август 2012 г. съгласно изискванията на член 12, параграф 2 от Регламент № 1896/2006, е било написано само на чешки език, без да бъде преведено на немски език.

33. В тази насока Catlin Europe смята, че поради липсата на превод на молбата за издаване на европейска заповед за плащане за дружеството е било невъзможно да разбере документа за образуване на процедурата, което обстоятелство представлявало изключителен случай по смисъла на член 20, параграф 2 от посочения регламент, достатъчен, за да се поиска преглед на европейската заповед за плащане по реда на тази разпоредба.

34. Искането за преглед обаче е отхвърлено от Okresní soud Praha — západ (Западен районен съд Прага) с решение от 8 април 2013 г., което на 17 юни 2013 г. е потвърдено от апелативната инстанция — Krajský soud v Praze (Областен съд Прага, Чешка република).

35. Според апелативния съд европейската заповед за плащане е надлежно връчена на Catlin Europe съгласно изискванията на член 14 от Регламент № 1896/2006. Освен това липсата на информация, свързана с възможността на адресата да откаже да приеме връчвания документ съгласно член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007, не може да доведе до невалидност на заповедта за плащане или да обоснове нейния преглед, тъй като Регламент № 1896/2006 не предвижда такава последица.

36. Catlin Europe подава касационна жалба пред Nejvyšší soud (Върховен съд).

37. Този съд иска да установи дали по спора, с който е сезиран, неспазването на изискванията на член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 може да обоснове преглед на заповедта по реда на член 20 от Регламент № 1896/2006.

38. По-конкретно, според този съд последният регламент не съдържа разпоредба, посочваща езика, на който молбата за заповед за плащане трябва да бъде връчена на длъжника. Освен това, за разлика от Регламент № 1393/2007, Регламент № 1896/2006 установява специфични правила, основани на използването на формуляри-образци, дадени в приложенията към него и които трябва по същество да бъдат попълнени чрез предварително установени цифрови кодове. Съответно запитващата юрисдикция иска да се установи дали е възможно да се приеме, че чисто процесуално нарушение като това, на което се позовава Catlin Europe, може да накърни правото му на защита.

39. При тези обстоятелства, Nejvyšší soud (Върховен съд) решава да спре производството и да отправи до Съда следния преюдициален въпрос:

„Следва ли член 20, параграф 2 от Регламент № 1896/2006 [...] да се тълкува в смисъл, че липсата на предвиденото в член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 [...] уведомяване на адресата за възможността да откаже да приеме документа за връчване дава право на длъжника (адресата) да поиска преглед на европейската заповед за плащане на основание член 20, параграф 2 от Регламент № 1896/2006 [...]?“.

III. Анализ

A. Обобщение на доводите на страните

40. Писмени становища са представени от O.K. Trans Praha, гръцкото, италианското и австрийското правителство, както и от Европейската комисия. Съдът не е насрочвал или провеждал открито заседание.

41. O. K. Trans Praha смята, че в настоящия спор не е налице изключителен случай, който да обоснове преглед на европейската заповед за плащане на основание член 20, параграф 2 от Регламент № 1896/2006.

42. Всъщност настоящата процедура за европейска заповед за плащане е предшествана от три други подобни процедури, в рамките на които Catlin Europe подавало всеки път възражение, което показвало, че дружеството познава възможностите да се защити. Следователно липсата на информация относно възможността да откаже приемането на настоящия документ не оказвала влияние върху правото му на защита.

43. Обстоятелството, че в настоящата процедура не е подадено възражение, се дължало на допуснатата от служител на Catlin Europe грешка, която сега дружеството се опитвало да поправи, опитвайки се да поиска преглед.

44. Гръцкото правителство подчертава, че целта на регламенти № 1896/2006 и № 1393/2007 е да гарантират справедлив баланс между интересите на молителя и тези на длъжника посредством съвместяване на целите за ефективност и бързина на предаването на процесуални документи с изискването да се гарантира адекватно право на защита на адресата на тези документи.

45. Освен това от постоянната съдебна практика следва, че по силата на Регламент № 1393/2007, когато връчва съдебен или извънсъдебен документ на адресата, получаващият орган е длъжен във всеки случай да приложи към този документ формуляр-образец, даден в приложение II към посочения регламент, за да уведоми адресата за правото му да откаже да приеме този документ, ако не е написан или преведен на език, който той знае или се предполага, че разбира⁴.

46. В крайна сметка тълкуването на възможността за преглед на европейската заповед за плащане в изключителни случаи, предвидена в член 20, параграф 2 от Регламент № 1896/2006, не следва да води до ограничаване правото на защита на нейния адресат.

47. Ясно е, че правото на защита е нарушено, когато при липса на подходящ превод длъжникът не е в състояние да разбере съдържанието на молбата за издаване на заповед за плащане и следователно на предявеното срещу него вземане, тъй като при тези обстоятелства той не би могъл да направи добре информиран избор дали да възрази срещу молбата, или, напротив, да не я оспорва.

48. Следователно, ако адресатът на европейската заповед за плащане не е уведомен за възможността да откаже да приеме документа, който трябва да се връчи, на основание, че не е написан или преведен на един от езиците, посочени в член 8 от Регламент № 1393/2007, това следва да се разглежда като изключителен случай по смисъла на член 20, параграф 2 от Регламент № 1896/2006, който при това положение обосновава преглед съгласно тази разпоредба.

49. От друга страна, според италианското правителство, ако адресатът не е уведомен за възможността да откаже да приеме документа — който трябва да се връчи и който не е написан на езика на адресата или на език, който той знае — това не дава на тази страна право да поиска преглед на европейската заповед за плащане на основание на член 20, параграф 2 от Регламент № 1896/2006.

50. Следователно такова процесуално нарушение не би довело до недействителност нито на документа, който трябва да се връчи, нито на процедурата за връчване. Последната трябва просто да бъде коригирана, като на съответната страна бъде връчен формуляр-образецът, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, така че срокът за подаване на възражение по член 16, параграф 2 от Регламент № 1896/2006 да започне да тече от това действие. При това положение предпоставката за прилагане на член 20 от Регламент № 1896/2006, а именно длъжникът да докаже, че посоченото от него обстоятелство му е попречило да подаде възражение в определения срок, в случая няма да бъде изпълнена.

51. Освен това нередовното връчване поради липса на информация на адресата за възможността да откаже да приеме документа, не е сред предвидените в член 20 обстоятелства, които могат да обосноват преглед.

52. Австрийското правителство достига до извода на италианското правителство, но въз основа на по-различна аргументация: макар Регламент № 1896/2006 да съдържа определени разпоредби относно връчването на европейската заповед за плащане на длъжника, в него липсват правила относно езика, на който трябва да се извърши връчването.

⁴ Вж. решение от 2 март 2017 г., Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157).

53. Независимо от това неуредените въпроси в областта на връчването би следвало да бъдат решени в съответствие с Регламент № 1393/2007.

54. От това следвало, че съгласно член 8 от последния регламент европейската заповед за плащане трябва да бъде връчена с превод или, ако такъв липсва, длъжникът трябва да бъде информиран за правото му да откаже да приеме документа.

55. Не било ясно обаче дали се изисква и превод на копие от молбата за издаване на заповедта, или такъв може да се изисква само в определени случаи.

56. Съгласно член 12, параграф 2 от Регламент № 1896/2006 европейската заповед за плащане трябва да бъде издадена заедно с копие от молбата.

57. От една страна, молбата е под формата на формуляр, а молителят трябва да попълни различни полета, така че длъжникът да може лесно да разбере нейното съдържание, като паралелно разглежда текста на формуляра, изготвен на неговия език.

58. От друга страна, не било изключено молбата да съдържа и важни пояснения, изложени в текста.

59. В последния случай и при положение че адресатът не е бил информиран за правото си да откаже да приеме документа, дори той да не е бил написан на език, който адресатът разбира, било необходимо да се установи дали връчването е редовно.

60. В тази връзка можело да се поддържа, че това не е така, което би означавало, че срокът за подаване на възражение не е започнал да тече, или пък че трябва да се приложи по аналогия член 20, параграф 1 от Регламент № 1896/2006.

61. От друга страна, при такова процесуално нарушение не можело да се приложи параграф 2 от същия член. Всъщност тази разпоредба се отнасяла само за неправилно издаване на европейска заповед за плащане поради наличието на фактическа грешка. В главното производство обаче заповедта била издадена правилно и евентуалната, чисто процесуална грешка е допусната едва на по-късен етап от процедурата, а именно по време на връчването на длъжника.

62. Комисията смята, че двете процесуални нарушения, които според Catlin Europe опорочават в настоящия случай връчването на европейската заповед за плащане — а именно фактът, че на първо място, копие от молбата, която е в основата на заповедта и трябва да я съпровожда, не е написана нито на език, който адресатът разбира, нито на официалния или официалните езици на държавата членка адресат, и на второ място, че длъжникът не е бил информиран в съответствие с член 8 от Регламент № 1393/2007, че има право да откаже да приеме съответния документ — не могат да представляват изключителни случаи съгласно член 20 от Регламент № 1896/2006, които да обосноват преглед на заповедта.

63. Всяко друго тълкуване не би било в съответствие с целта на процедурата за европейска заповед за плащане.

64. Във връзка с това Регламент № 1896/2006 имал за цел да опрости, ускори и намали разходите за съдебни спорове по трансгранични дела, свързани с безспорни парични вземания.

65. Процедурата се отличавала с наличието на формуляр за молба, приложен към Регламента и публикуван на всички официални езици на Съюза. Стандартизираният формуляр би трябвало да бъде попълнен с помощта на цифрови кодове, които са едни и същи на всички езици, така че длъжникът да може да разбере, че е образувана процедура срещу него, точния предмет на искането, както и основанията, поради които се претендира парично вземане.

66. Освен това длъжникът бил информиран за възможността да подаде възражение срещу заповедта.

67. По-нататък, правото да се иска преглед на заповедта, се ограничавало само до случаи, характеризиращи се с изключителни обстоятелства, което означавало, че длъжникът разполага само с една възможност да възрази.

68. При всички случаи посочените нередности лесно могли да бъдат отстранени с изпращането на длъжника на превод на молбата за издаване на заповед.

Б. Преценка

69. От една страна, запитващата юрисдикция иска да се установи дали Регламент № 1896/2006 и Регламент № 1393/2007 следва да бъдат тълкувани в смисъл, че когато при връчването на европейска заповед за плащане на длъжник, пребиваващ на територията на друга държава членка, молбата за издаване на заповедта не е написана или преведена на език, който той разбира, или на официалния език на държавата членка по привеждане в изпълнение — или при наличие на няколко официални езика в тази държава членка молбата не е написана или преведена на официалния език или на един от официалните езици на мястото, където трябва да се осъществи връчването ѝ — адресатът трябва да бъде надлежно информиран чрез формуляр-образец, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, че има право да откаже да приеме документа.

70. От друга страна, запитващата юрисдикция иска да се установи какви са последиците от факта, че в нарушение на член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 адресатът не е информиран за правото му да откаже да приеме документа, който трябва да се връчи, и по-конкретно, дали подобно обстоятелство може да обоснове искане за преглед на европейската заповед за плащане съгласно член 20, параграф 2 от Регламент № 1896/2006.

1. Част първа — приложимостта на разпоредбите на член 8, параграф 1 от Регламент 1393/2007 в съответствие с разпоредбите на Регламент № 1896/2006

а) Практика на Съда

71. Позовавам се основно на решение Henderson от 2 март 2017 г. (C-354/15, EU:C:2017:157, по-специално точки 50—56 и посочената съдебна практика), което до голяма степен вече е изследвало тези въпроси предвид Регламент № 1393/2007.

72. Потвърждавайки предходната си съдебна практика⁵, в точка 50 от посоченото решение Съдът подчертава, че предвидената в член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 възможност да се откаже приемането на съответния документ, е право на неговия адресат.

73. Той също така потвърждава, че правото да се откаже приемането на документ, който трябва да се връчи, произтича от необходимостта да се зачита правото на защита на адресата на този документ в съответствие с изискванията за справедлив съдебен процес по член 47, втора алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз и по член 6, параграф 1 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим

⁵ А именно решение от 16 септември 2015 г., Alpha Bank Cyprus (C-519/13, EU:C:2015:603, т. 49). Вж. също заключението ми по това дело (EU:C:2015:33), в което съм изследвал конкретно тази област, и определение от 28 април 2016 г., Alta Realitat (C-384/14, EU:C:2016:316, т. 61).

на 4 ноември 1950 г.⁶. Всъщност, макар основната цел на Регламент № 1393/2007 да е да се подобри ефективността и бързината на съдебните производства и да се осигури добро правораздаване, Съдът е приел, че посочените цели не следва да се постигат чрез накръняване по какъвто и да било начин на действителното зачитане на правото на защита на адресатите на разглежданите документи⁷.

74. При това положение е важно да се гарантира не само действителното и ефективно получаване на разглеждания документ от неговия адресат, но и възможността на същия да се запознае и да разбере напълно и ефективно смисъла и обхвата на предявения срещу него в чужбина иск, така че да може надлежно да подготви защитата си и да предяви правата си в предаващата държава членка⁸.

75. Все пак, за да може правото на отказ по член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 да породи надлежно своите последици, е необходимо адресатът на документа да бъде надлежно уведомен, предварително и писмено, за съществуването на това право⁹.

76. В системата, въведена с Регламент № 1393/2007, тази информация му се предоставя посредством формуляр-образца, съдържащ се в приложение II към този регламент¹⁰.

77. Относно обхвата, който трябва да се признае на този формуляр-образец, Съдът вече е приел, че Регламент № 1393/2007 не предвижда никакво изключение за използването му¹¹.

78. От това съображение и от описаната в точки 75 и 76 от настоящото заключение цел на формуляр-образца, съдържащ се в приложение II към Регламент № 1393/2007, Съдът е стигнал до извода, че получаващият орган е длъжен при всички обстоятелства и без да разполага със свобода на преценка в това отношение, да информира този адресат на документ за правото му да откаже да приеме същия, като системно използва за тази цел посочения формуляр-образец¹².

б) Приложимост в настоящия случай

79. В настоящото дело се поставя въпросът дали гореизложените съображения трябва да се прилагат и в контекста на Регламент № 1896/2006.

80. Както посочва австрийското правителство, въпросите, които не са уредени от настоящия регламент относно връчването, трябва да бъдат решени в съответствие с Регламент № 1393/2007. Всъщност член 27 от Регламент № 1896/2006 изрично предвижда, че той не засяга прилагането на Регламент № 1348/2000, който е отменен с Регламент № 1393/2007. Освен това съгласно член 25, параграф 2 от последния регламент всяко позоваване на Регламент № 1348/2000 се разбира като позоваване на Регламент № 1393/2007.

81. Ясно е, че в настоящия случай молбата за издаване на заповед, която представлява акт за образуване на процедура за издаване на европейска заповед за плащане, трябва да се квалифицира като „документ“ по смисъла на член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007.

6 Вж. решение от 2 март 2017 г., Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, т. 51). В този смисъл вж. също определение от 28 април 2016 г., Alta Realitat (C-384/14, EU:C:2016:316, т. 73).

7 Вж. решение от 2 март 2017 г., Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, т. 51). В този смисъл вж. също решение от 16 септември 2015 г., Alpha Bank Cyprus (C-519/13, EU:C:2015:603, т. 30 и 31) и определение от 28 април 2016 г., Alta Realitat (C-384/14, EU:C:2016:316, т. 48 и 49).

8 Вж. решение от 2 март 2017 г., Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, т. 52 и посочената съдебна практика).

9 Вж. решение от 2 март 2017 г., Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, т. 53 и посочената съдебна практика).

10 Вж. решение от 2 март 2017 г., Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, т. 54 и посочената съдебна практика).

11 Вж. решение от 2 март 2017 г., Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, т. 55 и посочената съдебна практика).

12 Вж. решение от 2 март 2017 г., Henderson (C-354/15, EU:C:2017:157, т. 56 и посочената съдебна практика).

82. Както отбелязва австрийското правителство, член 12, параграф 2 от Регламент № 1896/2006 изрично предвижда, че европейската заповед за плащане се издава заедно с копие от молбата¹³, така че заповедта трябва да бъде връчена на длъжника заедно с молбата. В настоящия случай това двойно връчване е извършено.

83. Поради това изискванията на член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 се прилагат не само относно връчването на самата заповед, но и на молбата. При това положение по смисъла на член 8, параграф 1 всеки от двата документа трябва да бъде връчен на език, който адресатът разбира, а в случай, че това не е така, следва да се връчи и формуляр-образецът, даден в приложение II към посочения регламент, информиращ заинтересованото лице за правото му да откаже да приеме съответния документ.

84. Направеният по-горе извод се налага в още по-голяма степен, тъй като процедурата за европейска заповед за плащане, въведена с Регламент № 1896/2006, не е състезателна в смисъл, че националният съд се произнася единствено с оглед на подадената от молителя молба, и длъжникът дори не е информиран за образуваната по отношение на него процедура.

85. Следователно длъжникът има възможност да узнае за наличието и съдържанието на молбата едва в момента на връчването на заповедта. Следователно в този случай е особено важно да се спази правото на защита, което член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007 цели да гарантира.

86. В това отношение е без значение обстоятелството, че в съответствие с Регламент № 1896/2006 молбата за издаване на заповедта е представена чрез формуляр-образец, даден в приложение I към посочения регламент.

87. Всъщност, въпреки че голяма част от формуляр-образеца може да бъде попълнена чрез предварително определени кодове, които следователно са лесни за разбиране, доколкото обяснителните бележки за тях са публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* на всички официални езици на Съюза, това не променя факта, че както е видно от член 7, параграф 2, букви г) и д) от Регламента, въпросният формуляр-образец задължава молителя да представи по-подробни обяснения относно описанието на конкретните обстоятелства, наведени като основание на вземането, а също и доказателства в подкрепа на молбата си. Длъжникът обаче трябва да може се запознае с тези обстоятелства на език, който се предполага, че знае, за да е в състояние да разбере наистина и напълно смисъла и значението на образуваната срещу него процедура в чужбина, и ако е необходимо, да подготви защитата си.

88. Следва да се заключи, че задължителното и системно използване на формуляр-образеца, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, се прилага по един и същ начин за връчването на европейската заповед за плащане, както и за придружаващата я молба за издаване на такава заповед.

¹³ Това задължение се обяснява с факта, че въз основа на това длъжникът трябва да получи необходимата информация, която да му позволи да реши дали да подаде възражение (съображение 13 от Регламент № 1896/2006).

2. Част втора — какви са последиците от неизпълнението на посоченото задължение?

а) Практика на Съда

89. Преди всичко, както посочва Комисията, член 8 от Регламент № 1393/2007 не посочва какви са правните последици от липсата на информацията относно правото на адресата да откаже да приеме документа. В настоящия регламент няма разпоредба, която да предвижда, че тази липса води до недействителност на процедурата по връчване.

90. По дело, по което документът не е бил написан на официален език на държава членка адресат или на език на държавата членка по произход, който адресатът разбира, Съдът е постановил, че изпращачът може да отстрани това процесуално нарушение, като изпрати на длъжника изисквания превод¹⁴.

91. Освен това отново посочвам решение Henderson от 2 март 2017 г. (C-354/15, EU:C:2017:157, по-специално т. 57 и 58 от него).

92. Съгласно точка 57 от това решение, „в случай че получаващият орган, който следва да извърши връчването на въпросния документ на неговия адресат, пребиваващ в друга държава членка, не е приложил формуляр-образец, съдържащ се в приложение II към Регламент № 1393/2007, този пропуск *не може да доведе до недействителност на документа, който трябва да се връчи, нито на процедурата по връчване*, като се има предвид, че подобна последица би била несъвместима с преследваната от този регламент цел, състояща се в това да се предвиди пряк, бърз и ефикасен начин на предаване на документи по граждански и търговски дела между държавите членки“ (курсивът е мой).

93. В замяна на това, съгласно точка 58 от същото решение, „тъй като изпращането на посочения формуляр-образец представлява съществено процесуално изискване, предназначено да гарантира правото на защита на адресата на документа, *липсата на този формуляр-образец трябва да се поправи от получаващия орган в съответствие с разпоредбите, предвидени в Регламент № 1393/2007*. Така той трябва незабавно да уведоми адресата на документа за правото му да откаже да приеме този документ, като му изпрати съгласно член 8, параграф 1 от посочения регламент същия формуляр-образец“ (курсивът е мой).

б) Приложимост в настоящия случай

94. Според мен по същите причини като изложените в точки 79—88 от настоящото заключение по аналогия същите правила трябва явно да се прилагат и за връчването на документи в контекста на Регламент № 1896/2006.

95. Както постановява Съдът, едва след като адресатът е бил уведомен, че има право да откаже да приеме документа и е упражнил това право, сезираната юрисдикция може да провери основателността на този отказ¹⁵.

¹⁴ Вж. решение от 8 ноември 2005 г., Leffler (C-443/03, EU:C:2005:665, т. 38 и 53).

¹⁵ Вж. определение от 28 април 2016 г., Alta Realitat S.L. (C-384/14, EU:C:2016:316, т. 62 и 89).

96. Следователно в случай като настоящия, когато молбата за издаване на заповед за плащане е написана на език, различен от посочените в член 8, параграф 1 от Регламент № 1393/2007, и не е връчена на длъжника заедно с формуляр-образец, даден в приложение II към посочения регламент, този пропуск, както и пропускът адресатът да се уведоми, че има право да откаже да приеме документа, трябва да бъдат отстранени своевременно в съответствие с разпоредбите на посочения регламент, като на длъжника се връчи този формуляр-образец.

97. Впрочем от съдебната практика следва, че в случай на нередовно връчване, каквото е настоящото, европейската заповед за плащане не е валидно приведена в изпълнение и срокът, даден на длъжника за подаване на възражение, не е започнал да тече¹⁶.

98. При тези обстоятелства не възниква повдигнатият от запитващата юрисдикция въпрос за преглед на европейската заповед за плащане по член 20 от Регламент № 1896/2006.

99. Всъщност процесуалното нарушение при връчването на молбата за издаване на заповед може да бъде изследвано само като предварителен въпрос, преди етапа на прегледа: в действителност прегледът предполага, че срокът за подаване на възражение е изтекъл, докато при нарушение в процедурата по връчване този срок дори не е започвал да тече.

100. Нещо повече, Съдът вече е постановявал относно тази разпоредба, че първо, тъй като законодателят на Съюза е искал да ограничи процедурата за преглед до изключителни хипотези, посочената разпоредба непременно трябва да се тълкува стриктно¹⁷. Второ, такава процедура предполага наличието на „извънредни“ обстоятелства по смисъла на член 20, параграф 1¹⁸ или на „изключителни“ обстоятелства по смисъла на параграф 2 на тази разпоредба¹⁹. Трето, тези случаи са предвидени изчерпателно в този член и „липсата на връчване не е сред тях“²⁰. Четвърто, възможността за преглед на заповедта, след като е станала изпълнима и срокът за възражение е изтекъл, не трябва да води до предоставяне на втора възможност на длъжника за оспорване на вземането²¹.

101. Въз основа на това, противно на изтъкнатото от гръцкото правителство, смятам, че посочените от длъжника процесуални нарушения не могат да обосноват преглед на европейската заповед за плащане при обстоятелствата, посочени в член 20 от Регламент № 1896/2006²².

102. По-конкретно, член 20, параграф 2 от Регламент № 1896/2006, по който запитващата юрисдикция сезира Съда, посочва две основания за преглед на заповедта за плащане. На първо място, трябва да е очевидно, че заповедта за плащане е издадена погрешно, като се имат предвид изискванията, предвидени в Регламента. На второ място, причина за преглед могат да бъдат други изключителни обстоятелства.

16 Вж. по аналогия решение от 4 септември 2014 г., *eco cosmetics* и *Raiffeisenbank St. Georgen* (C-119/13 и C-120/13, EU:C:2014:2144, т. 41—43 и 48).

17 Решение от 22 октомври 2015 г., *Thomas Cook Belgium* (C-245/14, EU:C:2015:715, т. 31).

18 Определение от 21 март 2013 г., *Novontech-Zala* (C-324/12, EU:C:2013:205, т. 20—25).

19 Решение от 22 октомври 2015 г., *Thomas Cook Belgium* (C-245/14, EU:C:2015:715, т. 29 и 30).

20 Решение от 4 септември 2014 г., *eco cosmetics* и *Raiffeisenbank St. Georgen* (C-119/13 и C-120/13, EU:C:2014:2144, т. 44).

21 Решение от 22 октомври 2015 г., *Thomas Cook Belgium* (C-245/14, EU:C:2015:715, т. 48).

22 Подчертавам, че това становище е изразено също от О. К. *Trans Praha*, австрийското и италианското правителство и от Комисията.

103. Относно първото основание, както Комисията посочва, следва да се приеме, че определението за преюдициално запитване не съдържа данни европейската заповед за плащане да е била *очевидно неправилно* издадена. Европейската заповед за плащане е била издадена в съответствие с изискванията на Регламента. Що се отнася до процесуалното нарушение, произтичащо от факта, че документът не е връчен в съответствие с Регламент № 1393/2007, то може да бъде отстранено, като на длъжника се изпрати изискваният превод, както бе посочено в точки 90—93 от настоящото заключение.

104. Що се отнася до второто основание, следва да се определи дали в конкретния случай прегледът на европейската заповед за плащане може да бъде обоснован чрез други изключителни обстоятелства.

105. Смятам (подобно на Комисията), че такива изключителни обстоятелства могат да бъдат процесуални нарушения или грешки в самите характеристики на паричното вземане, предмет на заповедта за плащане. Тъй като Съдът е постановил, че член 20 от Регламент № 1896/2006 трябва да се тълкува стриктно, не може заради всяка процесуална грешка да се извършва преглед на заповедта за плащане. За да представлява извънредно обстоятелство, процесуалната грешка трябва да има пряко отношение към правото на защита на длъжника, а именно, в конкретния случай, правото му да подаде възражение срещу заповедта за плащане в съответствие с член 16 от посочения регламент.

106. Освен това, както посочва италианското правителство, именно липсата на разпоредба, която да предвижда недействителност на документа или на връчването, когато адресатът не е информиран, че може да откаже за го приеме, подкрепя тезата, че нарушенията могат да бъдат отстранявани. Както посочих, без правото на адресата на възражение да бъде ограничено по какъвто и да е начин, нередовността на връчването — която е налице, тъй като документът не е написан на познат или разбираем за адресата език — може да бъде поправена, като след това незабавно му бъде връчено преведено копие от документа.

107. Това също така означава, че по силата на член 8, параграф 3 от Регламент № 1393/2007²³ нередовност на връчването, тъй като адресатът не е бил информиран за възможността да откаже да приеме документа, сама по себе си не води до недействителност на връчването, а само отлага *dies a quo* срока за подаване на възражение по смисъла на член 16, параграф 1 от Регламент № 1896/2006.

IV. Заключение

108. Поради тези причини предлагам на Съда да отговори на поставения от Nejvyšší soud (Върховен съд, Чешка република) преюдициален въпрос, както следва:

„— Регламент (ЕО) № 1896/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 година за създаване на процедура за европейска заповед за плащане и Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела („връчване на документи“) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета следва да се тълкуват в смисъл, че когато при връчването на европейска заповед за плащане на длъжника, пребиваващ на територията на друга държава членка, молбата за заповедта не е написана или преведена на език, който той разбира, или на официалния език на държавата членка по привеждане в изпълнение, или, при наличие на няколко официални езика в тази държава членка, молбата не е написана или преведена на официалния език или

²³ Който предвижда, че „за дата на връчването на документа се смята датата, на която документът, придружен от превода, е връчен в съответствие със законодателството на държавата членка адресат“.

на един от официалните езици на мястото, където трябва да се осъществи връчването ѝ, адресатът трябва да бъде надлежно информиран чрез формуляр-образец, даден в приложение II към Регламент № 1393/2007, че има право да откаже да приеме документа.

- В съответствие с разпоредбите на последния регламент, в случай на неизпълнение на това процесуално изискване, процедурата може да бъде узаконена чрез връчване на заинтересованото лице на формуляр-образец, даден в приложение II към Регламента.
- Докато не бъде отстранено процесуалното нарушение при връчването на заповедта за плащане заедно с молбата за издаването ѝ, от една страна, заповедта не е приведена в изпълнение, а от друга страна, не започва да тече даденият на длъжника срок за подаване на възражение“.